1649 1890 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 23 ՇԱԲԱԹ 1308 ԲԼԻԹԻԼ ԱՂԲԵՐ 22 ԱԼԲԵՐՆՅԱՆ ՄԵՆԻ

20 ԲԱՐՄ

ՀԱՐԱՎԱՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԲՈԼԻՍԻԱԿԱՆ ՄԻԼԻՍԻ ԹԻՒՆԱՆԱՑԻՆԵՐ ՍԱՐԱՍՊԻՏԷՍ ՎԷ ԻԼՄԻՆԵՍ

20 ԲԱՐՄ

ԱՌՈՒՆԷ ՏԻՈՒԹԼԱՐԸ

	12 ԱՌԷՏ	6 ԱՌԷՏ	3 ԱՌԷՏ
ՍԹԱՄՍՕԼԼ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹԱՇԻՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմայէ 20 ղրուշտան

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԼԻԶՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدۀ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՈՒԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնդէ՞ք Ցինի սահիպէ ղրշ. 5
Գիւնիւ սահիպէ 11է 10ա. հա. » 5

Մէվատտը նաֆիսայա տարի պէնալէր մէհհանէն գաղուլ օլունճագ վէ ուչի օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայան-ճագ տարը։

Խոտաբէրանէրի, Պէտանգոլտա Գազը Ալի հատտէրինէ նումէրո 20 ճինճլիէնան մէթպասանտա տարը։ Գիտաֆիէի մէվատտա հագդրնտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՄԷԼԻԵՆԱՆ միրատտաթ օրունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հելլանտա գրալը միլթէվէֆա իւշիւնճիւ կիրեօվրն թապուրը կէչէն բաղար էքթէսի էօյլէնտէն սօնրա ատաթ կտէ Լու նամ մահայատէն Լա հէյ չէհրինէ նազլ օլունուպ, վիւքելա վէ հէյէթը մէմուրին՝ տէմիր եօլ սթասիօնընտա հազրը պուլունմըյար վէ ասաքիր տախ սթասիոն գարուսը էօնինտէ սաֆպէսթէի իհ թիրամ օլմուչլար տրը։ Ճէնազէյի համիլ օլան գաթարրն էսնախ միվամէլէթինտէ թօրար ախբրպ գամբանալար չալընմըր վէ ասքիր մուզիգասը հիզիւնանք ահէնքլէր թէնանի իթմիշ տրը։ Իւզէրինտէ թաեր գալի մէվրու պուլունան թասպորթ գրբմըրը գատիֆէտէն մամուլ պիր եաստրգ իւզերինէ գօնուրմըշ օլտուղը հայտէ 24 պէրրինէ վէ պահրիյէ գալեթ մուամինլերի բարաֆքինտան գալարբրբրպ կէօմիւրիւմիշ, վէ իւզերինէ գալէթ սիւլիւ պիր էօրթիւ էօրթիւլի ճէնազէ արապասրնա գօնուրմըշ տրը։ Պատէհու ճէ նազէ ալալը՝ մաշալալարլա վէ իքի թարաֆտան ասքիր սաֆպէսմէ օլտրղը հայտէ սէրայա հարլէքթ իթմիշ, վէ թապուրմ օրատա մաթէմ սալանրնա գօնուրմըշ տրը։

Ասրը ճէնազէ ալալը տուն Լա հէյ չէհրինտէ իճրա գըլընմագ մուգարբէր օլտուրմունտան, մէրասիմը տիւ վէլիրէտէն

ԼՕՆՏՐԱՏԱ
ՊՈՒՀՐԱՆԸ ՄԱԼԻՅԷ

Պէյրինկ պիրատէրլէր պանգասընըն թամիլը թէէտիյաթ իթմէսի ուզէրինէ, Լօնտրա բիյասասընտա զուհուրեափթէ օլան պուհրանտան, վէ իշպու պուհրանըն թէվսիի տախի րէ իթմէմէսի զըմնընտա իթթիխազ օլունան թէտապիրտէն, վէ պու պապտէ Ինկիլթէրրա Պանգասը թարաֆընտան օլունան մուավէնէթտէն, վէ Ֆրանսա Պանգասընըն տախի 75 միլեօն ֆրանգ իգրազ իթմէք սուրէթիյլէ Ինկիլթէրրա բիյասասընա իթտիկի եարտըմտան թաֆսիլէն պահս օլունմըշ իտի: Ֆագաթ պազըլարը՝ Ֆրանսա Պանգասընըն խարիճէ մատտէթէն մուավէնէթէ չըգմաք խուէէքէ եէրտէ, քէնտի նիզամըընըն միւսաատէսի տահրէսինտէ Ֆրանսա տախիլինտէ սէրգէտէի զուհուր օլան աճվալ իլէ իշթիղալ իթմէսի մինասիպ օլաճաղընը պէյան իթմիշ, վէ Եվրօբատա ումուրը մալիյէ իլէ իշթիղալ իտէն կազէթալարըն էն միւհիմլէրինին պիրինտէն նագլ օլունան ֆըգրաթը աթիյէ՝ պու պապտէ մէզքիւր պանգա մէճլիսը իտարէ ազասը պէյանէտէքի իֆատաթը րէտտ ու ճէրհ իտէճէք սուրէթտէ պուլունմըշ տըր:

Մէզքիւր կազէթա՝ հալ ու մէվգի չու սուրէթլէ թասվիր իտիյոր.

«Լիւզում՝ գանունի թանըմազ. իշպու գաիտէի քիւլլիյէի միւսէլլէմէ՝ Ֆրանսա Պանգասը թարաֆընտան Ինկիլթէրրա Պանգասընա «ավանս» օլարագ վէրիլէն 75 միլեօն ֆրանգ մինասէպէթիյլէ տահա էյի անլաշըլմըշ տըր: Մուամէլէնին ֆէվգէլատէլիկի՝ Ինկիլթէրրա Պանգասընըն Ինկիլթէրրա խազինէ թահվիլաթըլէ Ինկիլիզ գօնսօլիտէսինի թէէմինաթ կէօսթէրէրէք Ֆրանսա Պանգասընա միւրաճաաթ իթմէյէ մէճպուր օլմասընտան նէշէթ իթմէքտէ տիր: տիկէր թարաֆտան Ֆրանսա Պանգասը տախի թահվիլաթ մուգապիլինտէ իսթիգրազ վէրէնլէր 100տէ 3½ ֆաիզ ալըրլարը հալտէ, 100տէ 3 ֆաիզէ րազը օլմաղտա, վէ պունտան պաշգա հէր նէ օլուր իսէ օլսուն էնէէպի թահվիլաթը մուգապիլինտէ ավանս իթաըրնտան հուսուլէ կէլէճէք խըմթիֆաղէյէ միւսաիտ օլմայան նիզամաթը աալիյէսինէ մուխալիֆ հարէքէթ իթմէքտէ իսէ տէ, պէյնէլ միլէլ ֆէվկալտէ մալիյէնին մուհաֆազասը մագսատիյլէ Ֆրանսա Պանգասը մէճլիսը իտարէսի թարաֆընտան իճրա օլունմըշ օլան պու մուամէլէնին Ֆրանսա մալիյէ նէզարէթի թարաֆընտան թաստիգ օլունաճաղընա քիմսէ շիւպհէ իթմէզ:

«Մէզքիւր պանգա՝ էսկի Գօնթուար տ'էսգօնթը գուրթարմաղ իչիւն տախի քէնտի նիզամաթը տախիլիյէսի տաիրէսի մահտուտէսինի թէճավիւզ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ, վէ գանունի վէ նիզամ սուրէթինտէ մէվճուտ օլան իսթիսլաթը իմզաճըլարըն՝ էքսէր աճվալտէ քեաֆի տէրէճէտէ օլմատըղը մէյտանա չըգմամըշ տա պուլունմըշ տըր: Պու հալտէ եա աճվալի վէ եախօտ նիզամաթը տախիլիյէյի թամամիլէ իթմէք իգթիզա իթմէքտէ, վէ եախօտ էվվէլա նիզամաթը տախիլիյէյի թատիլ, վէ պատէհու աճվալի խուլաս իթմէք չարէսի տախի վարիտը խաթըր օլմաղտա տըր:

«Ֆագաթ պիր խանէտէ հարիգ զուհուր իթտիկի վագթ ինսան՝ էվտէն թաշընմաղ իչիւն իթթիխազ օլունաճագ թէտապիրին միւզաքէրէսինէ պաշլամայարագ, եանկընըն սէօնտիւրիւլմէսի վէ մէնը թէվսիի իչիւն հէման թուլումպաճըլարը չաղըրըր:

«Ֆրանսա Պանգասընըն՝ Գօնթուար տ'էսգօնթըն իմտատընա չըթապան օլտուղը էսնատէ, Բարիզ բիացասընտաքի պիլճումլէ պանգա վէ հէյէթը սարրաֆիյէլէրին՝ աղ չօգ միւթէզարրըր օլաճաղը պիր պուհրանտան գուրթարըլտըգլարընտան պահս օլունմաղտա իտի:

«Պու կիւն Ֆրանսա Պանգասընըն Ինկիլթէրրա Պանգասընա իմտատ էթմէսի սայէսինտէ Լօնտրա բիացասը տախի՝ պունըն այնի պիր հալտէն եագայը գուրթարըլմըշ տըր, զիրա էկէր Ֆրանսա Պանգասը՝ Ինկիլթէրրա Պանգասընա մուավէնէթ իթմէյի գապուլ իթմէմիշ օլսա իտի, մէզքիւր պանգա՝ բըգօնթօսընը իֆրաթ տէրէճէսինէ չըգարմաղա մէճպուր օլաճագ իտի: Պունընլա պէրապէր պու տէֆաքի վէ էվվէլքի հալլէր պիրպիրինին այնի իսէ տէ, մուամէլաթըն թէհլիքէսինճէ էսասը պիր ֆարգ մէվճուտ տըր:

«Բիյացատա պուլունան միւհիմմ թիճարէթ էվլէրինին քէֆալէթը խուսուսիյէսի օլմագսըզըն զայըր սահիհ պիր գարըլըգ մուգապիլինտէ Գօնթուար տ'էսգօնթա 140 միլեօն ավանս վէրմէք պանգա իչիւն ճիտտի պիր թէհլիքէ աստ օլունապիլիր: Ինկիլթէրրա Պանգասընա 75 միլեօն ֆրանգլըգ պիր ավանս իթա իթմէք՝ սուրէթը հագգիյէտէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին քէֆալէթիյլէ 75 միլեօն ֆրանգ վէրմէք տիմէք տիր: Պու սէպէպէ պինաէն Ֆրանսատա Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի իլէ Ինկիլթէրրա Պանգասը արասընտա պուլունան րէվապըթը պիլմէյէնլէրին էֆքեարընը թէսքին իթմէք մագսատը իլէ Ինկիլիզ սէրմայէսինտէն իպարէթ պիր րէհին ալմագ՝ իշպու ավանս իչիւն ալընան թէէմինաթա հիչ պիր չէյ իլավէ իտէմէզ.»

* *

Պէյրինկ պիրատէրլէր պանգասընըն հիսապը գաթ օլունտըղը մալիւմ տիր: Մէզքիւր պանգանըն ալաճագլարը՝ պօրճլարընը թէէտիյէ իթմէքի տախի գապուլ իթմիշ օլան մախսուս պիր սէնտիքա տէվր օլունմուշ տըր: Բէսը խատըրէսինտէ Ինկիլթէրրա Պանգասը պուլունան իշպու սէնտիքայը Րօշիլտ, Կալէն Միլ, Մօրկան, Համպրօ, Լօնտօն էնտ Ուէսթմինսթէր Պանգ վէ սաիր պանգալար թէշքիլ իթմէքտէ տիր: Պէյրինկ պանգասընըն հիսապը պիր չիրքէթէ թահվիլ րէսմէն գապուլ օլունմըշ տըր. Սէնի պանգանըն սէրմայէսի՝ 1 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը, վէ րէիս տախի Շարլ Պէյրինկ օլաճագ տըր: Օրժանթին վէ Ուրուկուէյ հիւքիւմէթլէրի պէրվէճհը սապըգ ֆաիզ վէ րէսիւմլարը իթա խուէէքլէրինի սուրէթը րէսմիյէտէ իշար իթմիշլէր տիր: Կազէթալար՝ Պէյրինկ պիրատէրլէր մուավէնէթ իտէրէք քէֆալէթ սէրմայէսինի ճէմ իթմիշ օլան հէյէթը սարրաֆիյէլէր իլէ Ինկիլթէրրա Պանգասը արասընտա ագտ օլունմըշ րէսմի մուգավէլէնին սուրէթինի նէշր իթմիշլէր տիր: Մէզքիւր մուգավէլէնամէտէ, Պէյրինկ միւճարէթ էվինին թէտավիւլի հիսապընըն 15 Նոյէմպէր 1890 թարիխինտէն իթիպարէն 3 սէնէտէն զիյատէ տէվամ իթմէյէճէկի միւտէրրաճ տըր:

* *

Ինկիլթէրրա Պանգասընըն պու տէֆա մէմալիքը էճնէպիյէտէն նագտէն իսթիգրազ իթմէյէ մէճպուր օլմասընտան պահս իթտիկի սըրատա Թայմզ կազէթասը՝ պու իսթիգրազ մինասէպէթիյլէ Ինկիլթէրրա Պանգասընըն 1844 սէնէսինտէ թանզիմ օլունմըշ օլան նիզամնամէսինին թատիլ ու թաատիլի իչիւն պիր գօմիսիօն թէշքիլի միւհիմ օլտուղընը սէօյլէյօր:

Մէզքիւր պանգա՝ 19 յուլիս 1844 թարիխլի նիզամնամէ մուճիպինճէ պիր թագըմ էվրագը նագտիյէ մէյտանը թէտավիւլէ վազ իթմէք հագգընը հաիզ տիր քի, իշպու հուգուգ իքի գըսմա թէֆրիգ օլունապիլիր. էվվէլա՝ մէզքիւր Պանգա՝ թարիխը թէէսիսինտէն պէրու պիր գըսմը քիւլլիյէսի (11,015,000 լիրա, 275,375,000 ֆր.) հիւքիւմէթէ իգրազ, վէ իւսթ թարաֆը իլէ արազի թահվիլաթը միւպայաա իտէրէք, զայըր միւթէհարրիք պիր հալէ գօյմուղը սէրմայէսինէ միւսավի մըգտարտա, կէօրիւլմէսինի միւթէագըպ հէման համիլինէ թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ բօլիչալար նէշր իտէպիլիր: Մէզքիւր սէրմայէ 14,553,000 լիրա (363,825,000 ֆր.) տըր: Պանգանըն իշպու իգթիտարը՝ գանունըն նէշրինտէն սօնրա տիկէր պանգալար թարաֆընտան մէյտանը թէտավիւլէ վազ օլունմայաճագ օլան բօլիչալար մըգտարընտա թէզեիտ իտիլմիշ, վէ պու սէպէպէ պինաէն մէզքիւր պանգա սէրմայէսի պու էսնատէ 14,553,000 լիրա իքէն, գարշըլըղը օլմագսըզըն 16,450,000 լիրալըգ բօլիչա չըգարմըշ տըր: Սանիեն՝ մէզքիւր պանգա 4տէ 3ի ալթուն վէ պիրի կիւմիւշ օլարագ սանտըղընտա մէվճուտ պուլունտուրաճաղը մէպալիղին նէքտինինէ միւսավի բօլիչա իխրաճ իտէպիլմէք հագգընա մալիք տիր:

* *

Լօնտրատա զուհուր իտէն պու պուհրան վէ թէպտիլը թահվիլաթ իչիւն հօլանտատա կէօրիւլէն միւչքիլաթը տէրբիշ իտէրէք Րուսիյա 100տէ 3 ֆաիզ իլէ 100 միլեօն րուպլի ի թաըսընը թէահհիւտ իտէնլէր՝ հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա մալիյէ նէզարէթինտէն պիր մըգտար թէէճիլը մուամէլէյի թալէպ էյլէմիշ իսէ տէ, մալիյէ նազըրը պունը րէտտ իտէրէք թէահհիւտլէրինտէն սարֆը նազար իթմիշ, վէ հիւքիւմէթին տախի քէնտիլէրինէ գարշը հիչ պիր թէահհիւտաթը օլմայաճաղընը իթան էյլէմիշ տիր:

ԼՕԳՄԱՆ (ՌՈՒՀԸ ԻՉԿԻ

Սուլու կազըն աղըր գօգուսըյլա Ամերիգանըն Պօսթօն չէհրի գատընլարը՝ քէնտիլէրինի սէրխօշ իթմէյէ պաշլատըգլարը՝ պունտան ագտէմ կազէթալարտա եազըլտըղը սըրատա, Իրլանտա ատասըյլա Ինկիլթէրանըն էքսէր մահալլէրինտէ Լօգման րուհունույլա քէնտիլէրինի սէրխօշ իտէնլէրին կիւնտէն կիւնէ չօղալտըգլարը ալըճը տէրմիյան օլունմըշ իտի: Պու տէֆա եինէ Եվրօբա կազէթալարընտա օգունտըղընա կէօրէ, Իրլանտալըլար՝ խըրիրթօտան բէք զիյատէ պիր մըգտարտա կէօմրիւք րէսմի ալըգ օլունտըղը հիճէթլէ, սաիր նէվ խըրիրթօյը իչկիլէրի եավաշ եավաշ թէրք իտուպ, ատէթա ումումի տէնիլէճէք սուրէթտէ պիր էքսէրիյէթլէ Լօգման րուհընը գուլլանմաղա պաշլամըշլար տըր: Տըպլին չէհրինտէքի Լօգման րուհը ֆապրիգաճըլարընտան պիրի՝ պիր գըսմը Պէլֆասթտա սարֆ օլունմագ, վէ պիր գըսմը ազէմիւտէ սաիր քէօյ վէ գասապալարտաքի էհալիյէ սաթըլմագ իւզրէ հէր սէնէ 20,000 լիթրա մըգտարընտա Լօգման րուհը իրսալ էյլէմէքտէ իմիշ:

Պունտան պաշգա մէզքիւր ֆապրիգատան ալըրճա Լօգման րուհը կէթիրթթիրէն թիւճճարլար տախի չու սօն սէնէլէրտէ խայլիտէն խայլի չօղալմըշլար տըր: Էզճիւմլէ պունլարտան պիրի՝ եալընըզ պիր տէֆատա 3000 լիթրա սաթըն ալմըշ տըր: Շունը տա տէրմիյան իտէլիմ քի, Լօգման րուհընըն ֆիյաթը՝ մուգատտէմա էրիյէճէ նիւգսէք իքէն, սարֆիյաթը բէք զիյատէ տէյիլ իտի: Ֆագաթ մազարրաթը՝ տիկէր իչկիլէրտէն աղ օլմայան վէ հըֆզըս սըհհէ մուալլիմլէրինին տէ նազարը տիգգաթլարընը ճէլպ իթմէսի լազըմ կէլէն Լօգման րուհընըն սաթըլմասը չօղալտըգճա, թիւճճարան արասընտա պիթթապ հուսուլէ կէլէն րէգապէթ սէպէպիյլէ ֆիյաթը էնմիշ, վէ պու րէգապէթին պիր գաթ տահա մէյտան ալմասընա՝ խալգըն Լօգման րուհընա կէօսթէրտիկլէրի րաղպէթ տէ սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր: Իշթէ րէգապէթ սայէսինտէ ֆիյաթը էնտիքճէ, խըթիմալինէ ճան ամանլար չօղալմըշ տըր:

Պու կիւնքի կիւնտէ Իրլանտատա պիր լիթրա գատար Լօգման րուհընըն ֆիյաթը 85 սանթիմ տիր: Տիմէք օլույօր քի, իչկի գուլլանմաղա ալըշմըշ օլանլար՝ տահա ուճուզ ֆիյաթլա սէրխօշ օլապիլիյօրլար:

Ինկիլիզ կազէթալարընըն պու պապտէ քէմալը խըթիրամլա վէրտիքլէրի մալումաթըն էն միւհիմմլէրինտէն պիրի տէ՝ Լօգման րուհընըն չիտտէթլէ գուլլանըլտըղը չէհիրլէր իլէ քէօյ վէ գասապալարըն հավասընա Լօգման րուհը պուխարընըն եայըլմասը տըր: Հէր խանէտէ գուլլանըլան Լօգման րուհլարը հէման հէր կիւնքի խըթիմալլէրի էսնասընտա պիր աղ պուղուլանարագ հավայա եայըլմալարընտան, հավա տախի տայիմա Լօգման րուհը գօգուսըլա գարըշըգ պիր հալտէ պուլունըյօր իմիշ:

ՄԷՔԷԱԹԻՊ

ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Գարահիսարտան 9 Ն-յ. թարիխլի ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր:

Միւհըլլիֆ էֆէնտի,

Կազէթաի միւթէպէրրիզէն 1598, 1618 վէ 1630 նումէրօլարընտա չէհրիմիզ պիւսպէկեանընա աճիզանէ եազըլմըշ օլտուղըմ վաղիէթ հագգընտա թաճրիրաթլար միւնտէրիճաթընա պագը կէօնա թէշէքքիւր ու մէմնունիյէթլէր պէյան իտիլմէքտէ տիր:

Իճրա իթմիշ օլտուղըմ՝ ֆէտաքեարլըգ տէյիլ, անճագ սէվկիլիւ միլլէթիմէ ճիւզի պիր խըտմէթտէն իպարէթ օլուպ, թէշէքքիւրէ տէյմէզ. պունընլա պէրապէր հիչ պիր քիմսէ թարաֆընտան թէշվիգ օլունմատըղըմ վէ վաղիէթը մէզքիւրէյի խարգ միւթէվէլլիսինէ հիւզէ իթմէք նիյէթիյլէ ֆէթվա ֆիլան ալմամըշ, անճագ մինասիպ պիր սըրա միւզաքէրէսը իչիւն պիր միւտէթ թէէխիւր օլունտըղը հալտէ, պու թասավվուրաթըմըն խարք միւթէվէլլիսինէ հիզմէտէն սարֆը նազարլէ միւլքէթիմ մէնֆաաթընա իճրաաը Մամիկոնեան Աբրահամ Եպիսկոպոս վէ սաիրէ թարաֆլարընտան մէշվիր ու թահրիք օլունմամըշ տըր: 1630 նումէրօլու կազէթանըզտաքի մէքթուպըն սահիպի եա քէյֆիյէթտէն խապէրտար տէյիլ վէ եախօտ բիրզօբոսը մուամէլէյի իթմամա իչիւն եազըլըշ օլմալը տըր:

Իզզէթլու էֆէնտի, թաահիւր էֆքեար իչիւն իշպու մէքթուպըմըն նէշրինէ հիմմէթ պույուրմասընը րէճա իտէրիմ.

Մ. Թ..... Մ......

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Տօգթ. Մինասեան՝ ճումաա վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 3տէն 7յէ գատար վէ սաիր կիւնլէր 3տէն 5է գատար Պէյօղլունտա Եէնի ստգագտա խըքեան էյլէտիկի 27 նումէրօլու խանէտէ խաստա գապուլ իտէճէկի կիպի, միւհթաճլարը մէճճանէն մուայէնէ իտէճէկի իլան օլունուր: 2—1

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆՔ

Ըստ Լուսաւորչեան հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ

Մեր վաղեմի բարեկամ և ազգային վաստակաւոր Մեծ. Խանճեան Սահակ էֆէնտիի թարմ հաւակիներընձումնքն եղող «Փունջ ծաղկանց» անուն քերթուածքն, ինչպէս նաև «Ցօնակարգ հայաստ. Եկեղեցւոյ» երկասիրութիւնն վաղ իսկ ընդունած լինելով, այս անգամ ևս մեր բարեկամէն շնորհակալութեամբ ընդունած ենք «Ուսումն Քրիստոնէական հաւատոյ» պատկերազարդ դասագիրքն:

Թողումք ցարդ անտիպ մնացած քրիստոնէականի եկրօնագիտութեան դասագրքերն, յորս մանաւոր յիշատակութեան արժանի են «Համաբարբառի աստուածաբանութեան հեղինակին, Արմաշու Վանահայր-Պատրիարքին, «Մարգարտեան» հայրիկին, Եղծագիր Ս. Մուրատեանցին, Եպիսկոպոսի Առաջնորդին, Երուսաղեմայ Լուսարարապետին, Նախորդ Պատրիարքական Փոխանորդին, Միջագիւղի Աւագ երէցին, Կրօնական Ժողովոյ Դիւանապետ, և Կիւրենցի Քիլիքեան քահանայից, և Սամաթիոյ Հոգևորոց յոգնորդին Տ. Յակոբ քահանայ Պէշիկթաշլեանին (1) երկերն. այլ աստ հարևանցի կարգաւ յառաջ բերեմք միայն 1666ին յԱմստերտամ՝ Ս. Էջմիածնի և Ս. Սարգսի գործարանին մէջ առաջին անգամ տպուած Երևանցի Ոսկան վարդապետի Քրիստոնէականին բակրեալ հետղհետէ հրատարակուածներն, որք են՝ 1737—1747 ին ի Կ. Պոլիս, Սարգիս և Միքայէլ Սեբաստեան դպիրներուն տպած՝ Նալեան Յակոբ Պատրիարքին «Քրիստոնէական ուսումն» անուն մատենիկը (2); Փէշտիմալճեան մեծանուն Գրիգոր պատուելիին, Հանրածանօթ Գ. Մըկրտիչ Էմինի վարժապետ եղող և Կալկաթայի Մարդասիրական Ճեմարանի կրօնուսոյց Աւտալեանցի, կրօնագէտ Հայր Միքայէլ Սալլանդեանցի, երկասէրն Տէրոյենց Յովհաննէս Պրուսացիին, այնև Մագիստրոս Գրիգոր Մաերեանցի, քաջահմուտ Այվազովսքի Գաբրիէլ Արքեպիսկոպոսի, Հնախօս Շահնազարեան Կարապետ վարդապետի, յայտնի բանասէրծ Խորէն Նար-Պէյ Սրբազանի, բանասէր Սրուանձտեանց Գարեգին Եպիսկոպոսի, ա.

(1) Այս քահանայի ձեռագիրն՝ անմռաց բանասէր Զօրայեանի թղթթոց մէջ անհետացած է այժմ.

(2) Կ. Պոլսոյ և Երուսաղեմայ Աթոռոց Պատրիարք Հոգևոր Նալեան Յակոբ Սրբազան՝ սոյն Քրիստոնէականն գառ, երկաթրած և հրատարակած է նաև, 1. Դիրք ազօթից. 2. Ջէն Հոգևոր 3. Մեկնութիւն Նարեկացւոյ. 4. Վէմ հաւատոյ. 5. Գանձարան ծանուցմանց. 6. Հոգևորք. 7. Ճրագ ճշմարտութեան. 8. Տետրակ զանազանութեանց կենցաղոյ.

(128)

ՁԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԷՎՃԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Հայը՛ֆ, ֆէնալըգ օլմուշ պիթմիշ իտի. պիչարէ վալիտէ՝ անըն պիճիւմլէ նէթայիճը մէնհուսէսինի մահվ ու իզալէ իտէմէզ իտի. լաքին մուհապպէթը մատէրանէսինտէն գուվվէթ վէ ճէսարէթ ալարագ, օղլունըն պաշընա էնէճէք օլան սատէմէի միւհլիքէյի մէն իտէպիլէճէք տիր:

Հալ նիճէ տէհչէթլի օլսա, պունա գաթլանմագ վէ թայանըպ մուգավէմէթ իթմէք իգթիզա իտէր:

Պիհուտէ հիտտէթ իտուպ խըրըլանմագտան պիր չէյ չըգմազ: Շիմտիքի հալտէ աճըլըպ քէտէրլէնմէք լազըմ տէյիլ իտի:

Ճէյմս՝ էնտիշէ ու վէհմէսէ իլէ վալիտէսինին եիւզիւնէ պագմագտա վէ պիր ճէվապ պէքլէմէքտէ իտի:

Լէօնթին՝ օղլունըն պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալարագ ալընը պուս իթտիքտէն սօնրա նիմ պիր թէպէսսիւմլէ.— Թաթըրընա կէլի՞ր մի, պիր վագթ սէնի տայմա պուսէ իտէր իտիմ.

Ճէյմս.— Սէվկիլիւ վալիտէ, օղլուն հագգընտաքի մուհապպէթ վէ շէֆգաթըն տայմա նէ իսէ օ օլտուղընտան, պուսէլէրին տէ էլպէթթէ տայմա այնը տըր: Լաքին... պանա ճէվապ վէրմէտին.

Լէօնթին.— Տօղրու տըր, Ճէյմս, սանա ճէվապ վէրմէտիմ. լաքին իսթէտիկին չէյ էհէմմիյէթսիզ պիր չէյ տէյիլ տիր. պիր գաչ կիւն տիւչիւնմէլիյիմ:

Ճէյմս պիր հիտ իլէ.— Պէնճէ չօգ տիւչիւնէճէք պիր չէյ կէօրմէմ.

Լէօնթին.— Սէնճէ էօյլէ տիր, ամմա պէնճէ էօյլէ տէյիլ տիր. տիւչիւնմէյէ լիւզում վար տըր:

Ճէյմս.— Եա ճումաա էրթէսի ագշամը եախօտ բազար սապահըրը Թրուատէմիր եօլ սթասիօնընա միւվասէլէթիմիզի խապէր վէրմէք իչիւն Մ. տը Գարմէյլէ մէքթուպ եազմաղա սէօզ վէրտիմ.

Լէօնթին.— Մէքթուպընը եազմագ իչիւն ճումաայա գատար մէյտանըն վար տըր... — տէյինճէ տէլիգանլը՝ պաշընը աչաղա էյտի:

Մատամ Լինգօլն՝ սէօզինէ տէվամ իլէ.— Տիմէք, Ճէյմս, թէմամըյլա եէնի թէսավվուրլարընա գապըլարագ բէք զիյատէ մէմնուն վէ մէսրուրսըն վէ իսթիգպալտէ հիչ պիր ֆէնալըգ կէօրմէյօրսըն, էօյլէ՞ մի.

Ճէյմս.— Էվվէթ, հիչ պիր ֆէնալըգ կէօրմէյօրըմ.

Լէօնթին.— Էօյլէ իսէ, սէնին իլէ մատմազէլ տը Գարմէյլ արասընա պիրտէն պիրէ բէք պէօյիւք պիր մանիա զուհուր իտէպիլիր օլտուղընը հիչ ֆիքրինտէն կէչի՞րմէյօրմըսըն.

Ճէյմս.— Իմքեանսըզ չէյլէր ֆիքրիմտէն կէչիրէմէմ.

Լէօնթին.— Ճէյմս, Ճէյմս, հէր չէյ միւմքին տիր.

Ճէյմս.— Զարուրագ պէթթալ օլուր զիրա ու խայալինտէ հասըլ օլան պու մանիա նէ՞ օլտուն կէլէճէք տիր.

Լէօնթին.— Պի՞լմ պիլիր, Ճէյմս. էն միւքէմմէլ թէսավվուրլարը պիլէ էքսէրիա էն ճիւզի պիր չէյ մահվ ու զայիլ իտէպիլիր. Խուլասաի քէլամ, Փարզ էթ քի, պիր վագաա զուհուրա կէլիփ տէ սէնին իզտիվաճընա մանի օլուր.

Ճէյմս.— Սէվկիլիւ վալիտէ, պէօյլէ էսասըզ ֆարզիյաթլա իշիմ եօգ տըր. Պէն հէմ սէվիյօրըմ վէ հէմ տէ սէվիլիյօրըմ. Մ. տը Գարմէյլ տէ պէնի քէնտիսինէ էվլատ իթմէյէ լայըգ կէօրիւյօր. Արթըգ պունտան էօթէյէ սաատէթ օլապիլի՞ր մի. սաատէթիմէ տահա նէ՞ըլ ինանայըմ. Հայտէ, հայտէ, սէվկիլիւ վալիտէ, պէնիմ գալպ ու վիճտանըմ բէք րահաթ տըր.

Լէօնթին.— Պէնիմ էօյլէ տէյիլ տիր, Ճէյմս. պէն րահաթ տէյիլիմ.

Ճէյմս.— Թէքրար տէրիմ, սէն տէ միւսթէրիհ օլ, գասավէթ իթմէ.

Լէօնթին.— Էկէր սէնին տէ պազը կէօնա գօրգուլարըն օլսա իտի, պէլքի սէն տէ միւսթէրիհ օլուր իտին. Լաքին սէն հիչ պիր չէյտէն չիւպհէ իթմէք իսթէմէյօրսուն... Տիւչիւն, սէվկիլիւ օղլում, էկէր Մ. տը Գարմէյլէ գըզընը սանա վէրմէք իսթէմէզ իսէ, քէնտի սէօզիւնէ րիայէթ իթմէզ իսէ...

Ճէյմս՝ կէօզլէրինտէ պիր բարըլթը հասըլ օլարագ օյնագ պիր սէսլէ.— Էկէր պէօյլէ պիր չէյ օլսա, վալիտէճէկիմ, պիմ Ալլահ էօլիւրիւմ.

Լէօնթին՝ նիտա իտէրէք.— Սուս, պէտպախթ չօճուգ, սուս սէօյլէմէ.

Ճէյմս՝ կիւլիւմսէյէրէք.— Էվվէթ, հագգընըզ վար, սէօյլէմէմէլիյիմ սէօյլէտիմ սաչմա սապան իտի. Լաքին, սէվկիլիւ վալիտէմ, նի՞չիւն գալպիմի վէ զիհնիմի պիթիւսպիւթիւն իթմէյէ չալըշըյօրսունըզ.

Լէօնթին.— Քէնտինի սագընտըրմագ իչիւն պէօյլէ եափըյօրըմ. պիր պէտպախթլըղա տիւչար օլտուղընտա, պիւսպիւթիւն մէէյուս վէ միւքէտտէր օլմայասըն... Հայը՛ֆ, արթըգ պունտան պաշգա պիր չէյ եափամամ, զիրա հէր նէ քի սէօյլէտիմ իսէ քեար իթմէտի, սէն՝ մատմազէլ տը Գարմէյլէ տէլիւտա իթմիշսին.

Ճէյմս՝ լաթիֆ պիր ինֆիալ իլէ.— Վալիտէճիկիմ, իշին ասլ ու էսասը սանա կիւճ անլաթըլըյօր.

Լէօնթին.— Էկէր պէն էօյլէ իսէմ, չօգ թէշէքքիւր իթմէ. սէնին հագգընտա պէօյլէ պիր մուհապպէթիմ օլտուղընը պունտան անլայապիլիրսին.

Ճէյմս.— Պէնի էօլչիւսիւզ զիյատէ սէվիյօրսըն, սէվկիլիւ վալիտէմ, պէնի սէվմէք խուսուսընտա էօլչիւյի թէճավիւզ իտիյօրսըն.

Լէօնթին.— Խայր, պիր վալիտէ քէնտի էվլատընը նասըլ սէվէրսէ, պէն տէ սէնի էօյլէ սէվէրիմ.— տէյիփ պիր աղ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա էնէն օքօզինէ տէվամ իլէ.— Ճէյմս, սէնին վալիտէնին Ֆրանսըզ օլտուղընը, սէնին Ֆրանսա Բարիզտէ տօղտուղընը, վէ Մ. Լինգօլնըն՝ սէնին թախըթ-թէմլիք բէտէրին օլտուղընը Մ. տը Գարմէյլ պիլի՞ր մի.

Ճէյմս.— Պունը պիլիփ պիլմէտիկինի խաթըրլամըյօրըմ եօգ տըր, վալիտէճիկիմ.

Լէօնթին.— Էօյլէ իսէ, Ճէյմս, պիլմէտիկինէ բէք ալէմ գանի իմ.

Ճէյմս.— Մ. տը Գարմէյլ պու պապտէ պանա հիչ պիր սուալ իրատ իթմէմիշ տիր.

(Տէվ-4)

ուքինին Շանչեանց Գէորգի, վաժմապատի Մարկոսեան Գրիգոր էֆէնտիի, ալեփառ. Յովսէփ Աւագ-քահանայ Օրբէլիի Քրիստոնէական հաւատոյ ուսման աշխատասիրութիւններն, և մանաւանդ երջանկայիշատակ Տէր-Ստեփաննոս Աւագ-քահանայ Տէր Ստեփանեանին, որոյ «Սկզբունք Քրիստոնէական հաւատոյ» գիրքն Երկ. տպագրութեան արժանացած է.

Բազմաթիւ Քրիստոնէական ուսմանց պարբերական հրատարակութիւնք՝ մէջէալ և այլ եւս հեղինակաց կողմանէ, ուրիշ բանի ծառայած չեն, բայց միայն իրազեկ և ներքնուռ Հայր Գաթըրճեանի երկաբանից գրութեանց տեղի տալու՝ իրենց «հիմնական տարբերութեանց» կողմանէ.

Եթէ այժմ ոչ նուազ մխիթարական պարագայ մը կայ, այն եւս Խանճեան էֆ. ի հրատարակած Քրիստոնէականի Բ. տպագրութեան՝ եռական կէտերու մէջ Նախորդներէն չտարբերիլն է, յորում միայն հարցմանց ձեւերն փոխուած են, և զանազան յաւելուածներ եղած.

Խանճեան էֆ.՝ իբրեւ փորձառու մանկավարժ և կրօնասոյց, Քրիստոնէականին մէջ աւելցուցած է ամենուն տեղեկութիւնք, և անփոփ ու կոկիկ պատասխաններով՝ ճոխացուցած է իւր Նախատիպ Քրիստոնէականը.

Սոյն պատկերափայլ դասագիրքը՝ որ վաւերացեալ է Ազգ. Կեդր. Կրօնական Ժողովէն, սուղ ժամանակի մէջ երկրորդ տպագրութեան արժանացած է, և այս անգամ, ինչպէս յայտնի է, աւելի ճոխ և աւելի ընտիր սրբագրեալ ի լոյս ընծայուած Պէրպէրեան գեղատիպ գործարանէն՝ անդիմի աժանութեամբ, որ ընթերցասիրին զարմանքը պիտի գրաւէ, այն է,

60 ՓԱՐԱ

Ա. Թ. Աշըգեան

ԻԶՄԻՐ

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ օր տեղւոյս Յոյն հասարակութիւնը կոչեար իր կարեւորագոյն անձնաւորներէն միոյն մահը. ո՛չ եւս էր Խարալամպոս Վէրնարտոս. Երեւելի վաճառական մը և կամ մեծահամբաւ սեղանաւոր մը չէր նա, բժիշկ մը միայն, գրական մարդ մը միայն. սակայն Էվանկելիքէ վարժարանի հոգաբարձութիւնն մեծ շքով ու փառաւոր կերպիւ կատարեց նորա թաղման հանդէսն, ինչպէս փառաւոր ու անմոռանալի պիտի մնայ իր յիշատակն, իբրեւ ստոր կրթութեան և ազգային իմացական վիճակի.

Հանգուցեալն ի Բարիզ աւարտելով իր ուսման շրջանն, Յունաստանի մէջ պաշտօն մը իբրեւ գիտութեանց ուսուցիչ, իբրեւ քիմիաբան արքունական վարժարանի մէջ պաշտօնավարելէ յետոյ, վերստին կը դառնայ Բարիզ դէպի լուսաւորութեան ու քաղաքակրթութեան այդ ոստանն, ուր՝ բժիշկ լինելու գաղափարն կը յղանայ և ի գործ կը դնէ ամեն ջանք ու ճիգ, կատարելագործելու համար ըստ կարելւոյն իւր արուեստն.

1841ին Զմիւռնիա գալով հոս կը հաստատուի. իր կեանքն ամբողջ բարեգործութիւններու շարք մ'է, իբրեւ բժիշկ կը ծառայէ ազգին, իր պարապոյ ժամերն նուիրելով ազգային մանկտւոյն մտաւորական զարգացման. իբրեւ դաստիարակ՝ ձրիաբար կուսուցանէ քիմիաբանութիւն և բնական պատմութիւն, ժամանակ մը իբրեւ տեսուչ և իր մահուանէ դեռ քիչ առաջ ալ իբրեւ Ուսումն. խորհրդոյ անդամ կը ջանար բարելաւել Նորահաս սերնդեան ապագան.

Կը մեռնի Խ. Վէրնարտոս, իր հետ տանելով բովանդակ Զմիւռնիոյ Յոյն հասարակութեան սէրն ու համակրանքը, իբրեւ «բարերար» վարժարանի տարեգրութեանց մէջ ոսկի տառերով կարձանագրուի Նորա անունն.

Գատանիներէ սկսեալ երիտասարդ ու ծեր, աշակերտ թէ վարժապետ, կղերական և աշխարհական ի տես Նորա անշնչացեալ դիակին ի խոր սուգ համակուած են, կողբան այդ մեծ մարդը, ամեն բերան պատկառանօք կը հնչէ Նորա անունը— Խարալամպոս Վէրնա՛րտոս.

Մի քանի սրտաշարժ դամբանականներ կը Նկարողեն Նորա կեանքն, և յետոյ գերեզմանի պաղ քարին տակ անձուկ շիրմի մը մէջ կը պարփակի Նորա մարմինն, սակայն յաւիտեան կապրի նա երախտագէտ սրտերու խորը. այս պահուն կիմանանք թէ սոյն անցաւոր աշխարհի խաբուսիկ վայելանաց մէջ, միայն բարեգործութիւնն է որ անթառամ կը մնայ.

Այս առթիւ երբ կը տեսնենք Յոյն ժողովրդեան երախտագիտական ցոյցերն, չենք կարող չյուզուիլ, մտածելով որ մենք Հայերս չունինք այդ օրինակ գեղեցիկ յատկանիշներ. եթէ բարերարութիւնն առաքինութիւն մ'է, երախտագիտութիւնն ալ առաքինութիւն մը կարելի է սեպել. սակայն մենք փոխանակ երախտագիտական բառմ'իսկ Նուիրելու բարերարներու յիշատակին, կուրանանք անոնց մեծագործութիւններն, կը պարսաւենք նոցա արարքն, ապերախտութեան դրօշ ի ձեռին կը թշնամանենք, կը հայհոյենք, կը զրկենք ու կը հալածենք այն ամեն անձնաւորութիւններն, որք ազգի էութեան տարրերն կը կազմեն. կուրանանք ամեն շնորհ, ամեն բարիք և որ ամենէ զարմանալին է կը ուրնինք տրատաւորել ազգային բարերարներու անունը, այս է մեր գործն ու յաղթանակը, այս է մեր ամենօրեայ խոհերն ու մտածումները.

Արդարեւ յուսահատութիւն և զզուանք կը պաշարէ զմեզ երբ ազգային կենաց առօրեայ պատկերները ամեն անգամ մեր յիշողութեան առջեւ կը պարզուին, մելամաղձիկ խորհուրդներ կը յուզեն զմեզ, կը յուսուինք և վշտով կը համակուինք, տեսնելով որ՝ չկայ կուռան մը ուր պիտի կարողանայինք դնել մեր յառաջդիմութեան յոյսը. Նախանձ, ատելութիւն, քէն ու ոխ մեր բարեմասնութիւններն կը կազմեն.

Ամեն ողջախոհ անձնաւորութիւն երբ պահ մը ուշի ուշով մտածէ, երբ անգամ մը ինկատ առնու իր շուրջին անցած դարձածներն՝ պիտի տեսնէ թէ որքան ճշմարիտ են մեր յատնութիւններն որոնք ո՛չ թէ Զմիւռնացւոյն, Մանիսացւոյն կամ Պոլսեցւոյն յատուկ են՝ այլ բովանդակ հայութեան. այո՛ յարգոյ Գարոն Նիկողոսեան իրաւունք ունի պնդելու թէ եսականութիւնն հայերու ընտիր մի ձիրքն է.

Թո՛ղ օտարներն նմանողութեան օրինակ լինին մեզ համար, թո՛ղ մեր նախնիքը մեզ օրինակ դառնան, տաճարներէ ի վեր կը տօնենք ու պիտի տօնենք Ս. Լուսաւորիչն, զի նա բազմաթիւ չարչարանքներու հանդուրժելով մեզ կտակեց կրօն մը որ կը ցուցնէ մեզ աշխարհային կեանքէ գերընտիր կեանք մը, կեանք մը՝ յաւիտենական ու անվերջ.

Ամեն տարի կը տօնենք Ս. Մեսրոպայ տօնը, որովհետեւ պարզ մարդ մը չէր նա, այլ մարդ մը որ Ազգ. յառաջդիմութեան ու բարելաւութեան մէջ կը գտնէ իր սրտի իղձն. Ե՞հ, ինչո՞ւ ուրեմն մոռանանք Դուրեանն ու Պէշիքթաշլեանն, ինչո՞ւ մոռանանք ՍԵ Լեռի մարդն Ներսէս Աշտարակեցին, դեռ քանի քանի պատկառելի անձնաւորութիւններ, Ազգային Բարերարներ մոռցուեր են ու կը մոռցուին. Ո՛չ, մեր պարտքն է յարգել նոցա յիշատակն ու մեր սրտերու մէջ պահել նոցա անուններն, որպէս զի դարուց ի դարս երախտագէտ հոգիներու խորէն աը ձագանք տան.

Զմիւռնիա 17 Նոյեմ. 1890 * * *

ԳՐԻԳՈՐ ԱՃԷՄԵԱՆ

[illegible]

Գու տէֆա Գալաթատա Պէջիւք Խալիլ Բաշա խանընտա 14 նումերօ իլէ մուրաքգամ տավա վէքիլի միւթէվէֆա Նշան էֆ. Պ. Գոյաճեանըն օտասընը քէնտիսինէ եազըլաճէ իթթիխազ իթմիշ օլուպ, հէր նէվ տէավիյէ վէքեալէթ վէ ուտուրը տէավիյէ վէ թիճճարիյէյէ տաիր էվրագ վէ մուգավէլաթըն թանզիմինի տէրէօհտէ իթմէքտէ օլտըղընըբըլէ իւտէր.

*

Տավա վէքիլի միւթէվէֆա Գոյաճեան Նշան էֆ.նին օտասը ուտուրը՝ ասհապընըն մէմնունիյէթինի ճալիպ օլաճաղը վէճհիլէ, պու տէֆա միւսթայիտ վէ միւսթագիմ տավա վէքիլլէրինտէն Գրիգոր Աճէմեան էֆէնտիյէ իհալէ, վէ էֆէնտիի մումայիլէյհին տէրէօհտէ խուլմիշ օլտուղը միւթէվէֆի մումայիլէյհին վէրէճէյի թարաֆընտան իլան օլունուր.

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Հալէպ վիլայէթինտէ Հարըմ գազասը գայմագամլըղը՝ Մէրզապ գայմագամ վէքալէթինտէ պուլունմուշ օլան Շէմէզատէ րիֆ. Աղաիլ Մէճիտ պէյէ,

Վիլայէթը մէքթիւպճիլէ Բում Գալէ գազասը գայմագամլըղը՝ Իսլահիյէ գայմագամը սապըգ Պէքիր պէյէ,

Գաղտաստ մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը Էմվէլիէկի՝ վիլայէթը մէքթիւպճիլէ պիտայէթ ճէզա րէիսի Նաճի էֆ.յէ,

Մէնթէշէ միւտտաիլի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքքէպը հուգուգը Շահանէ մէճքուննյարընտան Խալիլ Խալիս էֆ.յէ,

Մալաթիա ճէզա րիյասէթի՝ Եոզկատ ճէզա րիյասէթինտէն միւնֆասըլ Հասան Րիզա էֆ.յէ,

Ընգարէ վիլայէթինտէ Գօզանլըյան գազասը Նահիյէլիկի՝ Նէվշէհիր Նահիյը Եաղարը հասան էֆ.յէ,

Երզրում վիլայէթինտէ Գարաքիլիսէ գազասը Նահիյէլիկի՝ Թէրջան Նահիյը սապըգը Իպրահիմ էտհէմ էֆէնտիյէ,

Այտըն վիլայէթինտէ Գօտրում գազասը Նահիյէլիկի՝ Թիմուրճա նահիյը սապըգը Նաջիֆ էֆէնտիյէ,

Թարապլուսը Ղարպ ֆըրգաի ասքէրիյէսի էրքեանը հարպիյէ րէիսի գայմագամ իզզ. Ահմէտ Րիֆաթ պէյէ միրալայլըգ,

Գալը Սէրասքէրի Իսթինքէամ վէ Ինշաաթ տաիրէսի Զինճի չիւպէսի միւտիր մուավինի գայմագամ իզզ. Հալիմ պէյէ միրալայլըգ րիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր.

∴

5ինճի (Շամ) օրտուի հիւմայուն 96ընճը Ալանա ալայը միրալայը իզզ. Շէմսէտտին պէյէ Նիշանը Իմթիյազըն կիւմիւշ միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տըր.

ԴԱՑԳ

Բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 5 րատտէլէրինտէ Գալէ Գարաւլընտան Սուլթան Համամը գատար օլան մէսաֆէտէ, տէրունինտէ պալը սէնէտ վէ բոլիչալար պուլունան պիր Հըզտան զալը օլմուշ օլմաղլա, մէզքիւր հըզտանը պուլուպ Պաղչէ Գաբուսընտա Շապճը խանը օտապաչըսը Փիլիպպոս աղայա թէսլիմ իտէնէ 3 լիրա իքրամիյէ վէրիլէճէկի՝ հըզտան սահիպի թարաֆընտան իլան օլընըր. 2—2

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթի» իւնվանըյլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նօմէրօ 5 մաղազատա էմլաքա աիտ պիր մասլահաթ, կիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզքիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՝ շէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր. Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ աքչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին աիտ օլտըղը տաիրէյէ թէէտիյէսի, ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին թէվսիի ինթիգալը, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվաիրը պէլէտիյէճէ պիլճումլէ խուսուսաթընըն թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա իտիլէճէյի իլան օլունուր.

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—Ախիրէն սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, Ժանտարմա ասքէրինին Թէգեխտը մըգտարը իչիւն էնէն նէֆէրաթ Թահրիրինէ իպթիտար գըլընտըղը կիպի, Լանկա իլէ Զուգուր Զէչմէտէ Էնիիտէն պիրէր գալպգօլխանէ Թէէսիսինէ, վէ Թահթագալէ, Մէրճան, Բաղմագ Գարու, Ահմէտիյէ մէյտանը վէ Թօփգաբու գարագօլխանէլէրինտէ պուլունան բօլիս վէ ժանտարմալար տախի արթըրըլմագտա պուլունմըշ տըր.

—Թաշրա միւտտաիի ումումիյէրինին իճրա իթտիգլէրի թէֆթիչաթը հավի կէօնտէրէճէքլէրի մազպաթալարը թէտգիգ իթմէք իւզրէ մահքէմէի թէմիզ ճէզա ազասընտան Իպրահիմ վէ Մուսթաֆա վէ ումուր ճէզայիէ միւտիրի Ճէլալ պէյլէր հազարաթընտան միւրէքքէպ գոմիսիօն՝ էվվէլքի կիւն աչըլ իճթիմա էյլէտիկի կիպի, գոմիսիօնը մէզքիւրէ մահքէմէի թէմիզ հուգուգ ազասընտան Թահսին էֆ. տախի ազա թային պույրուլմըշ տըր. Գոմիսիօնը մէզքիւրըն քիթապէթ վազիֆէսինի Սիճիլը ահվալ քէթպիյէլէրինտէն Մահմուտ պէյ իճրա էյլէմէքտէ տիր.

—Հէր Թարաֆտա օլտուղը կիպի, Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ, Արնավուտքէօյ վէ Պէպէք ճիհէթլէրինտէ տախի, Նոյեմ. 1 տէն 21 է գատար Միւսլիմ վէ ղայրը Միւսլիմ 287 աչըգըզ չօճուգ՝ 4ինճի տաիրէ թապիպլէրի մարիֆէթիլէ մէճճանէն աշը օլունմըշլար տըր.

—Մ. Նիգօլա Զարիֆի բազար էրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթտէն Աթինայա հարէքէթ իտուպ, պիր աղ միւտտէթ օրատա գալըրգտան սօնրա, հէր սէնէքի կիպի գըշը կէչիրմէք իւզրէ Ֆրանսանըն ճէնուպ թարաֆընտա Մօնթէ Գարլօյա աղիմէթ իտէճէք տիր.

—Տէրսաատէթ րըխթըմը սահիպը իմթիյազըընը վէքիլի Մ. Կրանէ՝ Չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէկի սըրատա, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրունա թագտիմ իթմէք իւզրէ չէհրիմիզ Ֆրանսըզ թէպաասը թարաֆընտան արզը ուպուտիյէթի հավի քէնտիսինէ պիր թէզքիրէ մազպաթա թէվտի իտիլմիշ օլմաղլա, Մ. Կրանէ՝ աղիզ տօսթը օլան րէիսը ճիւմհուր Մ. Սատի Գարնօնըն նէզտինէ կէչէն բազար կիւնիւ գապուլ օլունուպ, մէզքիւր մազպաթայը տախի րէիսը միւշարիլէյհէ արզ ու թագտիմ էյլէմիշ տիր.

Գու հավատիս պու Թէլէկրաֆ պու Թարաֆա իշար օլունուպ, հալ պու քի Տէրսաատէթտէ մուգիմ միւթէպէր պիրՖրանսըզ՝Սէնտիգայի կազէթասընտա պիր մէքթուպ եազարագ, Մ. Կրանէ վասէթասըյլա րէիսը ճիւմհուրա պիր մազպաթա թագտիմի հավատիսինի Թէքզիպ իլէ, էօյլէ պիր չէյ Թագտիմ իթմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէֆիր վասէթասըյլա կէօնտէրիլմէսի իճապ իթտիկինի պէյան իթմիշ տիր.

—Գասապա տէմիր եօլ գումբանեասընըն Լօնտրատա մուգիմ րէիսի Մ. Վաթերֆիլտ՝ խաթթըն Աֆիօն Գարահիսարա վէ տահա էօթէյէ գատար թէմտիտի խուսուսընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ իճրայի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն տէմիր եօլ սիւրաթ գաթարըյլա Չէհրիմիզէ կէլմիշ, վէ տիւն Նաֆիա Նազըրըյլա միւլագաթ իթմիշ տիր.

—Էվվէլքի կիւն ագչամ րատտէլէրինտէ կօզ եւիւքիւ Բէրբէլօ-նամ Ինկիլիզ վափօրը իլէ քէզա կօզ եւիւքիւ Ֆը-Բէլլէ Տօ-րէ-նամ Եունան վափօրը՝ Սալը Բազարը էօնիւնտէ իսթիմ իւզէրինէ պուլունմուշ, Բէրբէլօ՝ հարէքէթէ պաշլաճաղը սըրատա մէզքիւր Ֆը-Բէլլէ Տօ-րէ-նըն իւզէրինէ տիւշմիւշ վէ անը խայլիճէ րախնէտար էյլէմիշ օլմաղլա, Եունան վափօրը տէրհալ տէմիրինի քէսիպ հարէմ Իսքէլէսինէ կիտէրէք օրատա սըղըշմըշ, վէ Ինկիլիզ վափօրը իսէ Գահըր Սէֆիտէ տօղրու եօլընա տէվամ իթմիշ տիր.

—Էվվէլքի կիւն Գաւըրքէօյիւնտէ Արթին էֆէնտինին խանէսինտէն նարը չըգըպ, խանէ խալըգը կէօչ իլէ մէյտանը պուլընտըղը սըրատա, Սիմօն Նամընտա 13 եաչընտա պիր չօճուգ՝ հէր Նասըլսա օլթա գաթա յէրէ պիր տօլապը գըրարարագ 10 լիրա գըյմէթինտէ պիր ալթուն սաաթ գօրտօն սըրգաթ իթմիշ օլտուղը, բօլիս Մէհմէտ Շաքիր էֆ. տարաֆընտան մէրգում չօճուղըն խանէսինի պիթթէհարրի սաաթ գօրտօնը մէյտանա չըգարըլմըշ տըր.

—Գավգասիա Զէրքէզ մուհաճիրլէրինին 4իւնճի գաֆիլէսինի համիլէն էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլէն Օտէսա Նամ Բուս վափօրը՝ գօլէրա պուլունտըղը իչիւն մուհաճիրինը մէրգումէյի մուգավէլէ մուճիպինճէ Մէրսինէ գատար կէօթիւրմէք իւզրէ իթթիհամ իթմէտիկինտէն, մուհաճիրին գօմիսիօնը Թարաֆընտան վափօրը մէզքիւրէ կիտէն հէյէթը մախսուսէ իլէ վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, Զանագ-Գալէյէ գատար կիթմէք իւզրէ Օտէլ վափօրը տիւն սապահ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ, վէ Զէրքէզլէրի Զանագ-Գալէտէն ալըպ Մէրսինէ կէօթիւրմէք իւզրէ Գաշը Ֆէր Նամ Թէրսանէ վափօրը տախի տիւն ագշամ օլ Թարաֆա կիթմիշ տիր.

—Սիւլէյմանիյէնին Գարաման խանէսը գարիմինտէն, վէ Սագըզ գալէթսար մուհտաճիյէլէրինտէն Մէհմէտ Թահիր պէյին բէտէրի Մէհմէտ աղա 90 եաշընտա օլտըղը հալտէ, կէչէն կիւն Սթամպօլտա վէֆաթ իտուպ, ճէնազէսի պէյօղլու իլէ Մէրզէֆէօն թէքէէսինտէ տէֆն իտիլմիշ տիր.

—Անատօլու տէմիր եօլը վասըթասըյլա պու կիւնլէրտէ Իզմիթտէն Տէրսաատէթէ 11000 քիւլէ ԴըՂ իւզիւմ կէլմիշ տիր.

(40)

ՍԻԼՈՒԻԱՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Վ. Մ.

ԲԱՂԴԻ ՄԷԿ ԽԱՂԸ

—Ի՜նչ օգուտ, ժամանակն անցաւ ... ո՛ւմ որ կամիս՝ ազատ ես սիրել, ամուսնանալ ... այլ եւս ... չկամ ես ... չկա՛յ անբաղդ Մարին ... անպատիւ Մարին ...

—Բայց ... Մարի՛, ես չեմ գրած ...

—Կը հաւատամ ... կը ներեմ.

—Դա Բուալեանի վատութիւնն է.

—Ա՜հ, այն վատը ... եթէ ողջ մնայի՛ ... ուխտել էի սպաննել.

—Ես պիտի սպաննեմ, անհոգ եղի՛ր, Մարի ջա՛ն.

Ներսէս հիւանդի գլուխը բազկին առաւ. Մարիի նախկին կորովը տակաւ տակաւ շիջաւ. Լեզուն վերստին սկսեց ծանրանալ.

—Ներսէ՛ս ...—մրմնջեց նա խուլ ձայնով,—Ներսէ՛ս ... ես ... պիտի մեռնիմ ... Այո՛ ... բայց, գո՛հ ... պիտի մեռնիմ ... որովհետեւ ... քեզ եմ տակաւին ... սիրտդ է իմ ... մահարձանը ... Մնաս բարեաւ ... պաշտելի Նշանա՛ծս ... Մնաս բարեա՛ւ յաւէտ ... վերստին ... զիրար ... պիտի գտնենք ... աւա՛ղ ... մահուան ծոցին մէջ ... Սիրէ՛ հօրըս ... հ՛էք հօրս ... սիրէ՛ եղբօրս ... խնամէ՛ զանոնք ... ես միշտ ... Աստուծոյ գահին առաջ ձեռնամած ... պիտի օրհնեմ ... անդադար օրհնե՛մ ... քեզ, Ներսէս ջան ...

Պէյը հիւանդի մօտ վերադարձաւ.

—Հա՛յր ... իմ ... ահա՛ ... ահա՛ ... Ներսէսը, թո՛ղ ... քեզ որդի լինի ...

Մի քանի րոպէ լռութիւն տիրեց.

—Ներսէ՛ս ...—յանկարծ աչքը բանալով մրմնջեց հոգեվարը,—Ներսէ՛ս, քեզ ... կը ... կտակեմ ... իմ Նման ... խս ... հետ ամուսնանալ ... իմ Նմանս պիտի ... սիրէ՛ զքեզ ... բայց ... Ներսէ՛ս, սիրակա՛ն Ներ ... սէս ... մի՛շտ, յիշէ ... Մարին ...

—Աղջի՛կս,—բառաց պէյը,—նորէ՞ն ինքզինքդ կորուցիր.

—Ո՛չ ... հա՛յր ... կը տեսնես ...

Շրջապատողները ակնապիշ հիւանդին կը նայէին. Նա ծանր ծանր կը շնչէր. Յանկարծ գլուխը ջղային ցնցմամբ վեր վերուց, աչերը Ներսէսին սեւեռեց ու նորա ծնկին վրայ ընկաւ ...

Մեռած էր նա.

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

Աշուն էր.

Արեգական վերջին ճառագայթները կը բեկբեկուէին Կ. Պոլսոյ մինարէներու, բարձր տանեաց, աշտարակներու, նաւերու և շոգենաւերու կայմերու անտառին մէջ.

Գերմանական մի մեծ շոգենաւ կանգնած էր այդ օր Գալաթայի առաջ.

Վոսփորը հիանալի էր.

Խաղաղ էր նա. Հրեշային հայելու պէս կը ծաւալէր նեղուցի խորքն ու դէպի Միջերկրական ...

Նորա մէջ կանդրադառնար Բիւզանդիոն իւր հինաւուրց արուարձաններով. Մի կողմէն Սկիւտար, մի կողմէն Գալաթա, մի կողմէն Պէշիկթաշ հոյակերտ ապարաններով, պալատներով. մի կողմէն հինՊօլիսը իւր ընդարձակ թաղերով կը ներկայանային շոգենաւէն դիտողներուն.

Անցորդները պիտի թողնէին նորան և նաւարկէին դէպի Օտեսսա.

Շոգենաւը լցուած էր խառնիճաղանճ բազմութեամբ. Մարդկային ամէն մի խաւ իւր ներկայացուցիչն ունէր այն տեղ.

Որոշեալ ժամը հնչեց. Վեր առան ահագին խարիսխները ծովի յատակէն, կապեցին ելարանները նորա կողերուն.

Նաւաստին իւր որոշեալ տեղը կանգնած կսպասէր հրամանի.

Եւ ահա՛ կը լսուի ջրի հոսանաց խուլ ձայնը, կը թաւալին գունատ, փրփրակոծ ալիք, մեղմիւ կը դառնայ շոգենաւը բաց-կանաչագոյն ջրերու վրայ, կը սուրայ ընդ առաջ.

Կարծես կը խուսափի Վոսփորը, կը հեռանայ Կ. Պոլիսը. Հետզհետէ մշուշի, ծխամածեր կը ծածկեն նորան ... շոգենաւը ծովի բացն է.

Առաջնակարգ օթեակներէն միոյն մէջն է Ներսէս.

Տխուր է նորա սիրուն դէմքը և գունատ.

Ներսէսի օթեակին կից է և մի եւրոպացու բնակարան. Այս պարոն միջահասակ, գեղադէմ երիտասարդ մ'է, Ներսէս մտերմօրէն կը խօսի նորա հետ. Անշուշտ վրիպած չէին Ներսէսի սրատես աչքէն Կոնտ-տը-Պիւզանիի կեղծ մօրուքը, կարմիր ներկուած այտերն ու ճակատը, կապոյտ, դոդաւոր ակնոցներու տակ ծածկուած աչերը ... որք իրեն ծանօթ կը թուէին, բայց կզգուշանար ո՛ և է ակնարկութենէ և [illegible] տեսակցութիւնն լրտեսութիւն էր կարծեմ.

Այն գիշեր՝ որու առաւօտուն պիտի ժամանէին Օտէսա, օդը փոխուեցաւ յանկարծ. Երկինք ողողուեցաւ սեւ ամպերու հեղեղներով. Ծովը հեծեց իւր խորքի մէջ. սկսեցին լեռնանալ անդնդահոծ ալիք, և շոգենաւը խաղալիկ պէս օրօրել կըսէ ի կուշտ ....

Նաւորդներու մեծամասնութիւնը հիւանդացած էր.

Միայն Ներսէս և Պ. Տը Պիւզանի կանգնած էին տակաւին.

(Շարունակելի)

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Կէչէն սէնէ Բարիզտէ քիւշատ օլունան սէրկիի ումումինին (էգզբօզիսիօն) օթէրէօսգօբիք րէսմի՝ Պէչօղլընտա տօզրու եօլտա Հալէպ չարշըսը գարշըսընտա պիր մուվաֆֆագըյէթը ազիմէ իլէ Թէշհիր օլունմըշ օլուպ, րէսմը մէզքիւր ալափը. սապահ սաաթ Ցտան էօյլէնէ գատար սէյր ու թամաշա օլունապիլիր·

Տուխուլիյէ իւճրէթի 3 ղշ·

Ասքէր վէ չօճուգլար իչիւն 2 ղշ·

25—25

ՃԷՐՐԱՀ ԻԼԱՆԸ

Հայտար Բաշա ճէրրահ մէքթէպինտէն պա շահատէթնամէ մուխրէճ ճէրրահ Գառնիկ էֆէնտի՝ 15 սէնէտէն պէրու ալայ վէ թապուր վէ մէրքէզ խաստախանէլէրինտէ իսթիխտամ օլունուպ, պու տէֆա Պաղչէ Գաբուսը ճատտէսինտէ Մէրճամէթճեան էֆէնտինին էճզախանէսի գարշըսընտա նօմէրօ 19 մաղազը մուխտասընտա հէր նէվ եարալարը, վէ գըրըգ, չըգըգ վէ պուրգուգ, սուրէթը միւքէմմէլէտէ թիմար իտուպ, մաղազը մէզքիւրտէ էվրօպանըն սօն սիսթէմ իլէ եափըլմըշ հէր նէվ գասըգ պաղլարը տախի պուլունըր· Ճումաա կիւնլէրի սաաթ 4տէն 10ա գատար միւրաճաաթ իտէն միւհթաճինէ տախի մէճճանէն պաղըր ճէրիհալարըը թէտավի իտէր·

15—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 դեկտ·

Ինկիլ· էսհամը Ինկ· Լիր·	96-18
Օսմ· էսհամը աչըլտը	18-37
» » գարանտը	18-31
» » Սէրի Ա	42-1/2
» » » Պ	23-3/4
» » » Ս	18-1/4
Օթօման 1871	96-3/4
Օսմանլը Պանգասը	14 44
Բուսիա իսթիգրազը	-
Մըսըր ումումի մուէթթահըտէ	95-3/4
» իմթիյազը	102
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	95-1/2
Բօրթիւ իսթիգրազը	100-1/2
Պուլկար իսթիգրազը	90-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25 56

Բարիզ 4 դեկտ·

Ֆրանս· էսհ· 3 % ֆր·	9 -50
» » 4-1/2 %	104-35
Եէնի Օսմ· էսհամը աչըլտը	18-75
» » գարանտը	18-65
Մէնսուպէ	
Սէրի Պ·	21 50
» Ս·	18 70
Բումէլի շիմէնտօֆէրի	78
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	333 75
» Պանգասը	617 50
Գրէտի Լիօնէ	802 50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1302 50
Ֆօնտուար տ'էսգօնթ	-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2406
Իթալիա էսհամը	4 45
Մըսըր ֆօնտ· մուէթթահըտէ	486 25
Բուսիէ Թիւրքի	412 50
Խուսիա 5 % 1879	473 75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 4 դեկտ·

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-50
Բումէլի շիմէնտօֆէրի ֆր·	37·
Օսմանլը Բէժի ագսիօնը	144-75

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ· ում· տիւն ագչ· գար·	0 04
» » » էն եիւքսէք	20-12
» » » էն աշաղը	20-05
Պու աչամքի աչըլտը գ· ք·	20 01
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	78-35
» » » էն եիւքսէք	79-06
» » » էն աշաղը	79·
» » » աչըլտը գ·ք	78 31
Մէճիտիյէ Ա·	42-10
» Պ·	23-20
» Գ·	20-01
Բումէլի շիմէնտօֆէրի	77 50
Աղչէ ֆահիլի	8-
Բէժի Դիւ·	-
Հէվալէսիկ »	17-1/2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9-20
Սթամպօլ պանգասը	6 29
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-
Թրամվայ	8-35

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· Լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղըշ·Բ·Ճ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-30
Մէթալիք	100-
Պէշլիք	102-30
Ալթունգ	102 30
Ինկիլիզ Լիրասը	109-36
Ֆրանսըզ ալթունը	87-08
Բօլ	10 30
Գրէմիզ ալթունը	51-17
Գօրզօն գայմէսի	7-82

ԹԱՍՖԻՅԷ ՓԷՍԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	-
50) » »	13-
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	12 35
10000) »	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109-5/8
Բարիզ 3 այ վատէլի	22-95

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄԻՔԷՐԻ

ճանէպը ալըխնտէն

(Նումէրօ 4)

Էճզա մէսխարընտա մէվճուտ օլան սթունճ թագըմլարընտան նօգսան լարըն իքմալի իլէ ճիլտ վէ թամիրը իսթիյաճը օլան ալէթլէրին ճիլտ վէ թամիրի սէքիզ պին իքի եիւզ տօգսան ալթը ղուրուշ զըտա թալիպի էօհտէսինէ օլուազրընտան պու ֆիյաթտան թէնզիլ իլէ ալմագ վէ ճիլտ վէ թամիրէ թալիպ օլանլարըն իւչ կիւնէ գատար Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի·

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄԻՔԷՐԻ

ճանէպը ալըխնտէն

(Նումէրօ 5)

Թէճհիզաթը ճէնուպիյէ իչիւն միւպայէա օլունաճագ գըրգ պին ատէտ Գայսէրիյէ վէ Եօզկատ մալըն տէն եուն քիլիմին պէհէրի եիրմի ղըրուշա թալիպի էօհտէսինէ օլուպ թըրչըրին սանիյին եիրմի սէքիզինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթայա վէ եիրմի ալթընճը կիւնիւ իհալէսի պէյ թէնզիլ լինէ բաղլը օլանլարըն մազմունը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի·

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄԻՔԷՐԻ

ճանէպը ալըխնտէն

(Նոմէրօ 6)

Տէմիր բէրչին չիվի

քաքէթ 150

պէհէրի գըյէթի ճէտտի 5 ղրշ·

Սամանլը էյէ

տէսթէ 50, իւչլի տէսթէ 50, պէշլի

պէհէրի տէսթէսի 14 ղրշ·

Գիլա եալտըզ սարը սիմը քեաղիտ չէրիտ

արշընը ճէտտի 5000

պէհէրի արշընը ճէտտի 2-1/2 ղրշ·

Թէրրօշ իչիւն սարըգան

արշընը ճէտտի 1000

պէհէրի արշընը ճէտտի 30 ղրշ·

Էվրօպա եուն իբլիկինտէն եէրլի ի մալի կիւվէզ եուն կօյթան

արշընը ճէտտի 200,000

պէհէրի արշընը ճէտտի 5 բարա 68 սանթիմ·

Գուրշունի իսբինաքօ

արշընը ճէտտի 8000

պէհէրի արշընը ճէտտի 2 ղրուշ 10 բարա·

Նիզամիյէ էվլիսէ վէ սարաճխանէ անպարլարը իչիւն ալընաճագ պէրվէճճը պալէա պէչ զալէմ էշյա ֆիյաթը մէվզուէլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինէ օլուպ թըրչրին սանիյի եիրմի սէքիզինճի կիւնինէ գատար միւնագասալարը իճրա օլունուպ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթայըլ վէ եիրմի տօգուզընճը կիւնիւ իհալէ պէյ թէնզիլինէ թալիպ օլանլա- րըն մազմունը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր·

3—1

Սիլիվրի Հիւսէյին բաշանըն Սուսազիւսի վագֆընտան Պաղտատտա Սէրահիլէ չարշըսընտա վագը 80 պապ տիւքքեան իլէ մուգատտէմա 3 պապ տիւքքեան, վէ էլէճվ պիր պապ գահվէխանէ վէ 2 պապ մաղազա քի ճէման 83 գըթա ագարաթըն նըսըֆ հիսսէլէրի մահլիւլէն ճանիպը Վագֆաաթտ օլուպ, կէրէք մէրքէզը վիլայէթ վէ կէրէք հիլէ վէ Թէբրէլէ սանճագլարընտա տէբտէա թը միւզայէտէ պուլունտըղը Պաղտատ էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն իշար գըլընմըշ օլտուղընտան, մահլուլաթը մէզքիւրէյէ Թօբտան վէ եախուտ միւնֆէրիտէն թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 20 կիւնէ գատար Թէէմին ագչէսինի միւսթաահրպէն Տէրսաատէթ Էվգաֆը Հիւմայուն մուհասէպէի ումումիյէ խարէսինէ, վէ մահլինտէ մէճլիսը խուրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր·

17 Թըշրին սանի 306 5—5

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թալիպիրը մուամէլաթ օլընճայա գատար, եանի Նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գաիտէսի վաղ գըլընճայա տէկին եալընըզ մահլիւլաթը վագֆիյէտէն հիսսէտարանըն հասըլէ նիզամ պիլա միւզայէտէ Թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէլի սէքէնալէրին նըսֆը մէճիտի 19 պուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրիի վէ գուրօնը իլէ սատըլմագ տըր· Թամամ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանլարը մուաճճէլէսինին նըսֆը լիրա 100 ղրուշ հիսաապըյլա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրիի գաղուլէ Էհալէ գըլընաճաղընտան, պու գավլէտէն ամթիւզվիքը մահլիւլաթը մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 4ւնճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 306 սէնէսի Թըշրինը սանիսինին 19ընճը կիւնինտէն Թըշրինը սանինին 26ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէյի ինթիհայիէսի սաաթ 6տան 10ա գատար պիլիճ րա էրթէսի սալը կիւնիւ եիւզտէ 5 գամ գապուլ օլունաճագընտան Թալիպլարըն գըմէթը մուխամմինէ նէրիէրինին Թօզրիւնէ միւսամի Թէէմին ագչէլէրի պերապէր Մահլիւլաթ խալէմինէ րէսմիւ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի Թիւրքճէ Թարիխի վէ Թ· Հ· Էէէ-Թ վէ Սուրէ վէ Ֆրանսըզճա Մահլիւլէտ վէ Բումճա Գուշամի-բէյէ կազէթալարըյլա իլան օլունուր, Ճէլէպի Տօրէէէ կազէթասըյլա տախի Յինճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր·

··284·286·288··100,000(1)·—Եէնի քէօյ գարիյէսինտէ Բէօյլաշը ճատտէսինտէ Իսքէնտէր բաշա վէ Մօլլա Չէլէպի վէ հաճի Մուսթաֆա աղա վէ Միհրըշահ Վալիտէ Սուլթան վագֆըլարընտան Թէրպիէն 300 ղըրա արասատա մէսինի 22 գուրնա վէ 6 հավլէթ տէրունընտա 200 ղըրա ճամէքեան մահալի 1500 ղըրա պաղչէ վէ 1 գույու վէ նըսըֆ մասուրա մահէզիզ վէ պիր պաղգալ վէ պիր պապ գունտուրաճը տիւքքեանընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 12900 ղրշ· քիրալը մա միւշթէմիլաթ 1 պապ չիֆթէ համամըն պիլթէմիւն հաճի Ահմէտ·

··10·11··100,000·—Պէյլէրպէյինտէ Պէյլէրպէյի ճատտէսինտէ ճէննէթմէքեան Սուլթան Մուսթաֆա Խան հազրէթլէրի վագֆընտան Թէրպիէն 754 մէթրօ արասատա մէսինի 12 օտա 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 2581 մէթրօ պաղչէ վէ պիր համամ վէ գահրընտա 18200 մէթրօ պաղ մահալինի միւշթէմիլ պիր պապ սահիլխանէնին նըսֆը հիսսէսի· Նազիֆ էֆ·

··Յ··110,000·—Իւսկիւտարտա Հաճի Հիւսնիւ Խաթուն մահալլէսինտէ Բաշա Լիմանը Իճատլիյէ ճատտէսինտէ Իսմիխան Գըզը Սուլթան վագֆընտան Թէրպիէն 430 մէթրօ արասատա մէսինի 18 օտա վէ 4 սուֆա վէ 1 տօլապը գույու վէ 600 մէթրօ պաղչէ վէ 400 մէթրօ մաթպախ մահալի վէ 1 մասուրա մաէզիզի միւշթէմիլ պիր պապ ախշաբ քէօշքը նըսըֆ հիսսէսի իլէ մազքիւրըն պիլթէմիւնի·

··22··100,000·—Իւսկիւտարտա Սէլմի Ալի էֆ· մահալլէսինտէ Իզմէքճի Պաշը սօգաղընտա Սիւլէյման էֆ· վագֆընտան Թէրպիէն 280 մէթրօ արասատա մէսինի 10 օտա վէ 4 սուֆա վէ 1 գույու վէ 3800 մէթրօ պաղչէ վէ գույունը համամ վէ 1 հավուզ վէ լիմօնլըգ վէ 1 քէօշկիւ միւշթէմիլ պիր պապ ախշաբ գօնագ իլէ գահրընտա 16000 մէթրօ տիկէր պիր պապ պաղչէնին սիւլիւս հիսսէսի·

··4··12000·— Թօբխանէտէ Իլիաս Չէլէպի մահալլէսինտէ Հասիպէ Հանըմ սօգաղընտա Իլիաս Չէլէպի վագֆընտան Թէրպիէն 125 մէթրօ արասատա մէսինի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 200 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշաբ պիր պապ մէնզիլ· հաճի Հիւսէյին էֆ·

··27··1521·—պէտէլը միւզայէտէսի 1300·—Պէյօղլընտա Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Ֆէրիտիյէ սօգաղընտա Սուլթան Պայազիտ Խանը Վէլի հազրէթլէրի վագֆընտան Թէրպիէն 123 մէթրօ մէնզիլ արասասընըն 63 հիսսէ իւ թիպարը իլէ 8 հիսսէսի· հաճի Աճմէտ էֆ·

··297·299·299··33333·—Պէյօղլընտա Թօմթօմ մահալլէսինտէ Պէյօղլու ճատտէսի իլէ Աստ սօգաղընտա պէզազ Ահմէտ աղա վագֆընտան սէնէվի 44500 ղրշ· քիրալը Թէրպիէն 152 մէթրօ արասատա մէսինի 3 օտա վէ 2 սալօն վէ 1 պապ կազինօ իլէ Թանթընտա 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ գաֆէշանթան տիմէքլէ մասրուֆ մէզքիւր կազինօ վէ Փէվզընտա Թէմթրօ մահալի իլէ 2 պապ քեարկիր տիւքքեանը մէզքիւրըն 18 հիսսէտէն 1 հիսսէսի·

··31··6250·— Թօբխանէտէ Ճիհանկիր մահալլէսինտէ Զըգմազ սօգաղընտա Թէրպիէն 125 մէթրօ արասատա մէսինի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 430 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշաբ պիր պապ մէնզիլին 12 հիսսէ իթիպարը իլէ 4 հիսսէսի· Մէհմէտ աղա·

··2··3000·—Էյիւպտէ Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Գարու Չէշմէսի ճատտէսինտէ Հայրէթը Խալտ վագֆընտան Թէրպիէն 18 մէթրօ արասատա մէսինի Փէվզընտա 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 ղրշ· քիրալը քեարկիր պիր պապ գասապ տիւքքեանընըն 8 հիսսէտէն 3 հիսսէսի· Հիւսնիւ էֆ·

··21··20000·—Պէշիքթաշտա Թէշվիքիյէ մահալլէսինտէ Խասէքի Թարլասը Գարագօլ սօգաղընտա Սուլթան Պայազիտ Խանը Վէլի վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արասատա մէսինի 10 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 325 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշաբ 1 պապ մէնզիլին սիւլիւսան հիսսէսի· հաճի Օսման էֆ·

··7··1500·—Խասքէօյտէ Քէչէճի Բիրի մահալլէսինտէ Չէօլիւք սօգաղընտա հաճի Ահմէտ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 91 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը· հաճի Օսման·

··55 իլէ 61··40 000·—Խասքէօյտէ Բիրէմիթճի Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Օգ Մէյտանը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 20 մէթրօ արասատա մէսինի 15 օտա 4 սուֆա վէ 1 գույու վէ 50 մէթրօ արասըգ մահալի միւշթէմիլ վէ չէհրի 300 ղրշ· քիրալը ախշաբ մուգատտէմա 1 վէ էլէճվ ախշաբ 4 պապ մէնզիլին սիւլիւսան հիսսէսի· հաճի Օսման էֆ·

··18··3000·— Մահմուտբաշա Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ Էպուսսուուտ էֆ· վագֆընտան չէհրի 30 ղրշ· քիրալը պիր պապ ախշաբ տի քքեան· Նազիֆ էֆ·

··28··3000·— Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրապէճի խանընտա եւսմը գաթտա չէհրի 25 ղրշ· քիրալը Թէրպիէն 12 մէթրօ արասատա մէսինի պիր պապ ախշաբ վէ խարապ օտանըն պիլթէմիւնի·

··12··12500·— Սթամպօլ գարիյէսինտէ Ֆըսթըգլը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 450 ղըրա արասատա մէսինի 12 օտա 4 սուֆա վէ 2 գույու 950 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշաբ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի· Եմին աղա·

··35··1250·—Թուզլաթրուտա Պազ ղանի Սատր մահալլէսինտէ վէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա Թէրպիէն 76 մէթրօ արասատա մէսինի տէրունինտէ խարապ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույուսը միւշթէմիլ Քեաթիպ Մուսթաֆա վագֆընտան պիր պապ ախշաբ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի· Եմին աղա·

··10··8000·—Թուզլաթրուտա Թիւլպէնթճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Կէլին Զըգմազ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արասատա մէսինի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 60 ղրշ· քիրալը ախշաբ պիր պապ մէնզիլ· հաճի Ահմէտ էֆ·

··20·20··12750·—Սուլթան Պայազիտտէ սէրաճ Իսհագ մահալլէսինտէ Եւիր Քէմալ Ճամիի Շէրիֆի սօգաղընտա Թէրպիէն 114 մէթրօ արասատա մէսինի 5 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիրի 60 տիկէրի 120 ղրշ· քիրալը մուգատտէմա 1 էլէճվ 2 պապ ախշաբ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի·

··Յ21··47Յ0·—Ֆէնէրտէ Ապտի Սուբաշը մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 6 բարմագ 26 ղըրա Զէքէրիա էֆ· վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ պիր գըթա տիւքքեան արասասընըն պիլթէմիւնի· հաճի Հիւսէյին էֆ·

··5··375·—Սիւլէյմանիյէտէ Գարակէօզ Բաշա Ալթըգ մահալլէսինտէ Մասլագ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արասատա 2 օտա 1 սուֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ ախշաբ պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի· Եմին աղա·

··0··3600·—Թուզլաթրուտա Թիւլպէնթճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արասատա 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 0 ղրշ· քիրալը 1 պապ ախշաբ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի· հաճի Ահմէտ էֆ·

··4··6000·—Գալաթատա Եօլճըգալը մահալլէսինտէ Լիւֆէր սօգաղընտա Թէրպիէն 55 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արասասընըն պիլթէմիւնի· հաճի Ահմէտ էֆ·

··68··35000·—Արնաւուտքէօյ գարիյէսինտէ Պիրինճի ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 76 մէթրօ արասատա մէսինի տէրունինտէ 1 գույու վէ գահրընտա 40 մէթրօ պաղչէ վէ 48 մէթրօ սուննէտիրմա մահալինի միւշթէմիլ վէ չէհրի 216 ղրշ· քիրալը ախշաբ պիր պապ պէրպէր տիւքքեանընըն կէտիկինին պիլթէմիւնի·

(1) Ճէտվէլլէրին պաշլարընտա իլք հիզասըտա պուլունան բագգամլար՝ մահլուլաթըն նումէրօլարընը վէ Չնճի հիզասընտա՛քիլէր՝ գըյմէթը մուխամմինէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր·

ՊԷՕՑԻՒՔ ԵՃԶԱ ՏԷՊՕԶԻԹՕՍԸ

ԱԼԷՔՍԱՆ

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւթէահհիտի

Պաղչէ-Գաբուսընտա

Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն· 2

Միւթէպպիր միւշթէրիլէրիմին Թալէպ վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու քէրրէ մէզքիւր մաղազամտա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազըմաթընըն մախսուս պիր շիւպէ թէ- եսիս իթմիշ օլտուղըմտան, միւշթէրիլէրի կէրէք նէֆասէթը էմթաա վէ կէրէք էհ- վէնիյէթը ֆիյաթճա մէմնուն վէ խօշնուտ էյլէմէկլիկ տըր· Մաղազամտա էմթաաի մէզքիւրէտէն օլարագ Մօնգօվէնին վէ Ֆալէրին գուրու բլագլարը մէվճուտ օլուպ, պունլար Վիէննա վէ Բարիզ սէրկիի ումումիլէրինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ մէտալիա Նաիլ օլըրգլարը կիպի, Տէրսաատէթտէ պուլունան պիւթիւն մէշհուր ֆօթօկրաֆճըլարը թէճրիպէ իլէ թաստիգ իթմիշլէր տիր· Մաղազամ մէզքիւրտէ քէզա ֆօթօկրաֆճը մախսուս օլարագ, «օգսալիք», «շամպանեա» վէ «փարիթօն», յի ճինս «ալպիւմին» քեաղըտլարը, «բօրթրէն»լէր, պիւլլօրտան վէ սէրթ մուգավվա «քիւվէթ»լէր, «ման իֆէզիւմ» ֆէնէրի վէ բէնքլի ֆէնէրլէր վէ «շասի»լէր վէ հէր նէվի էճզա մէվճուտ տըր·

Տէրսաատէթ վէ Թաշրա ֆօթօկրաֆճըլարը Ֆալէրին բլագլարընըն թէճրիպէտ խուսուսիյէլէրինտէ, նիւմունէ պէհինի մէճճանէն սարֆ իլէ պիզզաթ թէճրիպէ իտէպիլիրլէր·

Տէրսաատէթ վէ Թաշրա Բումէլի իչիւն եալընըզ պէնիմ մաղազամ Ֆալէր վէ Մօնգօվէն բլագլարընըն միւքէյիլ տիր·

ԽՏՏՕԱՆՕՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ

ԻԶՄԻՐ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը·

Տուաւէրինճ գալքանըն Թանձիմէ գօմանտասընտա Շարքիյէ նամ վափօր 1500 Թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա հօգտամըրին 10ընճը չարշէնպէհ կիւնիւ եօլընտան սօնրա ալաֆը սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ՍԻՐԼԷՃԷ օլարագ բազար էրթէսի սապահլէյին 4 գալասինէ կիւնէ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէկ տիր·

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլիաճա վէ կիտիփ կէլմէ ալընըրսա, Թէնզիլը ֆիյաթը ֆիւ- մուլէթ օլունուր·

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա Թագը մի, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ քըլավիզթէր գամէլէ վարտըր·

Եէնէ բօսթայի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷԴէն հէր չարշէնպէհ սապահլէյն հարէքէթ իտէն Պէրիյէնթիւզ Շամ վափօրլարը տօղրու ԵԱՖԱյա հարէքէթ իտուպ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱԲՈՒԼՈՒՍ ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար·

Բօսթաի մէզքիւրէն Գըրմըզը տէնիզէ իչէ- րէն վափօրլարը հէր ճումաա կիւնիւ Պրինտիզ բօսթասը չանընտարընըն միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքին, Մասավա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէ- լէրինէ ուղրար·

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ իւ-քլէթմէք իւ- թէյէնլէր Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ գէօ- բրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գաւ- մանտար մէզքիւր աճէնթէխանէսինէ միւրա- ճաաթ իթմէլէրի·

Իշպու աճէնթէխանէ պէտէլի Մըսըրըն Պէլէտիյէ բօսթա իտարէխանէլէրինտէ թէէհհիւտ օլունմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտա- Բօսթ] տախի իթա իտէր·

Հէր ·Բ·Ճ· Եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալտէ Մ· Մ· Թօմաս Գուգ վէ Էվլատը աճէնթէլիյընտա միւրա- ճաաթ օլունա·

ՖԼՕՐԻՕ ՎԷ ՌՈՒՊԱԹԹԻՆՕ ՆԱՄ

ԻԹԱԼԻԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Հէր բազար էրթէսի Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Սալօնիք, Կալաց վէ Իպրաիլէ կիտէր·

Հէր բազար էրթէսի Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ, պիր հաֆթա Իզմիր վէ տիկէր հաֆթասը Սէլանիք Թարիգլէրի իլէ Գալէտա-Սուլթանիյէ, (Իզմիր, Սէլանիք), Բիրէա, Գաթանէա, Մէսինա, Բալէրմօ, Նաբօլի, Լիվօռնօ վէ Ճէնովա Թարիգլէրի Մարսիլեայա միւվասալէթ օլունըր· Քէզա Թարապուլուս-Ղարպ, Թունուզ վէ Մալթա իչիւն պու Թարիգ իլէ էմթաա վէ էշեա գապուլ օլունըր·

Հէր չարշէնպէհ կիւնլէրի Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Բիրէա, Պրինտիզի, Պարի, Անգօնա, Վէնէտիք իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Թրիէսթէյէ մուվասալէթ իտէր· Քէզա Թարապուլուս-Ղարպ, Թունուզ վէ Մալթա իչիւն աքթարմա Թարիգիյլէ եօլճու գապուլ օլունըր·

Հէր բէնճշէնպէհ կիւնլէրի վագթը գաճէրտէ Տէրսաատէթտէն Օտէսսայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէր·

Շիրքէթը մէզքիւրէն աճէնթէխանէսի Գալաթատա Սիւթէ-Ֆըրանսըզ նամ խանըտա 46 նումէրօլը մաղազա օլուպ, եօլճու վէ Թիւճճարանա սուհուլէթ օլմագ իչիւն Պաղչէ-Գաբուսընտա 58 նումէրօլը չիւպէ աճէնթէլէսինտէ իւ- լիա Բարաճեան էֆէնտիյէ միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլիր·

ԵԱՆԻ ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ

ՀԷՐ ՃԻՆՍ ՍՕՊԱԼԱՐ

Գալաթատա Եօրկանճըլար ճատտէսինտէ Նօ· 64 վէ 69

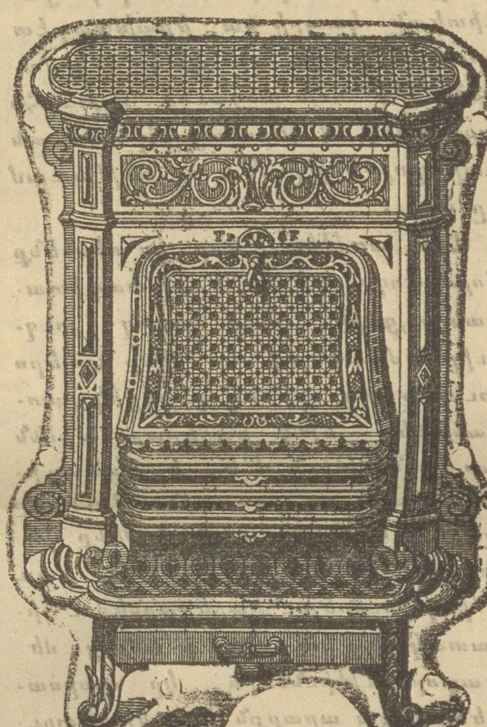

Չինիտէն մամուլ սագլամ վէ գաւ- րիֆ սօպալար·

Բօրսէլէն սօպալար·

Սաճ տէմիր վէ գըրըլըգ տէմիրտէն սօպալար·

Սօպալարա վէ մաթպախլարա աիտ հէր ճինս լէվազըմաթ վէ պիրինճի նէվ պօրուլար·

Միւշտէրիլէրի խուլիէն չէշիտ էշեան ֆիյաթլէտի օլտուղը կիպի, Թաշրայա վէ չէհրէ Նագլի տախի հէմ գօլայ հէմ ագ մասրաֆ իլէ իճրա օլունըր·

ՆԻԳՐԻՍ· ԹԱՇ ՎԷ ԵԷԼ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ԼԻԹԻՆՍԻԶ ՏԻՖԱՐԷՋԻԵՐ ՕԼԱՄԱԶԼԱՐ

Տ· ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼԻՆ հազ հալինէ գօնմուշ ԼԻԹԻՆ ԹՈՒԶԼԱՐԸ աշար աշար ալընտըգտա, մէսանէլէրի գում վէ Թաշլարը խարալեա պէրապէր անտան տէֆիւ մահվ իտէր· Պու հալ մէզքիւր Թուզլարըն պալըտան մուհարրէր խասթալըգլարա գարշը նէ տէրէճէ մուէսսիր վէ նաֆի օլտուղընը իսպաթ իտէր·

Բարիզտէ ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ ՎԷ ԳՈՒՄՊ· վէ էճզախանէլէրտէ·

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ-ՃԱՄԻ ԶԻԼԻՆԿԻՐԼԷՐ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՖԸՆՏԸԳԼԵԱՆ ԽԱՆԸՆԸՆ ՏԱՐՇԸՍԸՆՏԱ 40 ՆՈՒՄԷՐՕԼՈՒ

ՍԱԱԹՃԸ ՄԱԳՈՒԼԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

140 ՕԳԳԱԼԸԳ

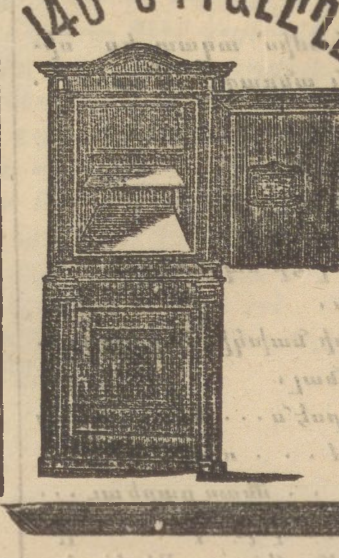

Մէզքիւր մաղազատա էնվէն սուրէթտէ վէ ճէվիզ տօլապ բէնկինտէ տէմիր գասալար սաթըլըգտա օլունըր·

Աղըրլըղը	140	գըյէլիք	լիրա	Օսմանի	7
»	200	»	»	»	9
»	260	»	»	»	11
»	320	»	»	»	13
»	400	»	»	»	16
»	480	»	»	»	19

Մագուլեան էֆ·նին մաղազասընտա պէշ եաղմուր մուշամմալարընըն հէր նէվի գույէթ էնվէն ֆիյաթլար սաթըլըգտա օլտուղը կիպի, ալթուն վէ կիւմիւշ բագֆօն վէ Նիքէլտէն ճէպ սաաթլարը վէ գօնսօլ իւզէրինէ գօնուլաճագ վէ տուվարա ասըլաճագ իւզրէ կիւզէլ, իւճէ կիւզէլ վէ հաֆթալըգ պիր գուրմալը էն- վաի ճինս սաաթլար կէրէք Թօբտան վէ կէրէք Թանէ իլէ զայէթ էնվէն սուրէթտէ ֆիրուխթ իտիլմէքտէ տըր·

Թաշրալըլարտան կէլէճէք օլան սիփարիշլարըն պէտէլի բէշինէն կէօնտէրիլմէսի հալտէ, իւթէնիլէճէք մալլար կէօնտէրիլիր·